

Szkolny Program Profilaktyki

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

na posiedzeniu w dniu 18.03.2013r.

*III Liceum Ogólnokształcące
w Brodnicy*

Zatwierdzam do realizacji

Dyrektor Szkoły

mgr Tomasz Wysocki

Spis treści

Podstawa Prawna Szkolnego Programu Profilaktyki

Preambuła

Misja

Wizja

Realizatorzy i współrealizatorzy

Formy realizacji

Metody pracy

Monitoring

Sposoby realizacji

Wskaźniki sukcesu

Pytania ewaluacyjne

Metody pomiaru

Cele ogólne i szczegółowe Szkolnego Programu Profilaktyki

Kierunki działań profilaktycznych

- I. Problem 1 - Lekceważenie obowiązków szkolnych. Cel- poprawa frekwencji.
- II. Problem 2- Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem. Cel- zwiększanie poczucia bezpieczeństwa, poprawa w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- III. Problem 3 – Niepowodzenia szkolne. Cel- Zmniejszenie liczby niepowodzeń, poprawa wyników w nauce.
- IV. Problem 4- Wczesna inicjacja seksualna i ryzyko zakażenia chorobami przenoszonymi drogą płciową. Cel- Zwiększanie świadomości zagrożeń związanych z rozpoczęciem współżycia, ciąży, chorobami przenoszonymi drogą płciową.
- V. Problem 5 – Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych. Cel- Zwiększanie świadomości w zakresie palenia papierosów, zażywania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, picia alkoholu.

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki

Modyfikacja Szkolnego Programu Profilaktyki

Podstawa prawna Szkolnego Programu Profilaktyki

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 54, 70, 72)
2. Europejskiej Karty Praw Człowieka
3. Konwencja Praw Dziecka
4. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
7. Rozporządzenie MEN z dnia 19 czerwca 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wraz z rozporządzeniem zmieniającym z dnia 31 stycznia 2002r.
8. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartej w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
9. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
11. Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
12. Statut Szkoły
13. Program Wychowawczy Szkoły

Preambula

Misją szkoły jest budowanie kompleksowo działającego środowiska wychowawczego, które umożliwi młodzieży wszechstronny rozwój w sferze intelektualnej, społecznej, psychicznej, zdrowotnej, estetycznej i moralnej. Niepowodzenia szkolne to zjawisko szkodliwe zarówno psychologicznie jak i społecznie. Zaburzenia w zachowaniu utrudniają zarówno uczenie się jak i funkcjonowanie ucznia w szkole i poza nią. Nastolatek, któremu brakuje doświadczenia, ma często kłopoty z zaistnieniem we współczesnym świecie. Niekiedy wybiera on drogę, która prowadzi do rozczarowań i staje się przyczyną prawdziwych problemów, a nawet tragedii.

Młody człowiek w okresie dojrzewania potrzebuje najbardziej zindywidualizowanego podejścia i mądrego wspomaganie rozwoju.

Misja

Od 13 października 2006 r. Zespół Szkół nr 1 w Brodnicy w skład, którego wchodzi III Liceum Ogólnokształcące nosi imię Jana Pawła II- Karola Wojtyły, to zaszczyt i wyróżnienie mieć takiego patrona szkoły a zarazem ogromny obowiązek i odpowiedzialność, aby podołać Jego myśli. Kształtowanie wśród uczniów odpowiednich postaw moralnych zgodnych z przesłaniem Jana Pawła II „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od Was nie wymagali”, uczenie postawy tolerancji wobec odmiennych postaw kulturowych, religijnych czy rasowych to ważny element oddziaływań wychowawczych. Naszym priorytetem jest kształtowanie osobowości wychowanków, przygotowanie do życia w oparciu o uniwersalne wartości moralne, etyczne, budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych ze znajomością świadomości zagrożeń współczesnego świata. Szkoła ma modelować tożsamość estetyczną, tworzyć warunki do rozwoju wyobraźni i szeroko pojętej ekspresji a także rozwijać samodzielność w myśleniu oraz kreatywność w działaniu. Uznajemy, że każdy uczeń jest jednostką jedyną i неповtarzalną, posiadającą prawo do harmonijnego i wszechstronnego rozwoju intelektualnego. Pragniemy, aby nasi absolwenci czuli się obywatelami Polski, Europy i Świata jednocześnie silnie związanymi z tradycją i kulturą naszego regionu.

Szkolny Program Profilaktyki realizowany w III Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy ma charakter otwarty i interdyscyplinarny, odwołuje się do założeń Programu Wychowawczego Szkoły.

Wizja- co chcemy osiągnąć?

- poprawić frekwencję,
- poprawić wyniki w nauce,

- zminimalizować drugoroczność,
- utworzyć klimat zaufania, otwartości, poprawić relacje na tyle aby utworzyć dobry punkt do zapobiegania zachowaniom ryzykownym i destrukcyjnym,
- podnieść świadomość rodziców na temat zagrożeń, na temat znaczenia szeroko pojętego domu, ich postaw i zaangażowania w tym trudnym okresie życia młodego człowieka.

Realizatorzy

1. Dyrektor szkoły
2. Wychowawcy/nauczyciele
3. Pedagog, psycholog szkolny, doradca zawodowy

Współrealizatorzy

4. Rodzice
5. Samorząd Uczniowski
6. Urząd Miejski
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
8. Poradnia Rodzinna
9. Warsztaty Terapii Zajęciowej
10. Młodzieżowe Biuro Pracy
11. Młodzieżowe Centrum Kariery
12. Brodnicki Dom Kultury
13. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna
14. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
15. Jednostka Wojskowa
16. Policja
17. Sąd rodzinny
18. Ośrodki Pomocy Społecznej

Formy realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki

Program realizowany jest w formie:

- zajęć na godzinie wychowawczej,
- warsztatów adaptacyjno- integracyjnych dla uczniów klas I,
- spotkań z rodzicami- wywiadówki,
- ankiet,

- porad,
- konsultacji,
- obserwacji,
- rozmowy, wywiadu (rodzice, uczniów, nauczyciele),
- wycieczek,
- gazetek ściennych,
- kontraktów z uczniem, z klasą (w razie potrzeb),
- przedstawień szkolnych.

Metody pracy

- praca z tekstem,
- pogadanka,
- wykład,
- dyskusja,
- prelekcja,
- metody sytuacyjne,
- ankieta,
- wycinki prasowe, praca z tekstem
- drama
- film video,
- „burza mózgów”.

Monitoring jest prowadzony przez szkołę na poziomie jednego ucznia przez:

- wychowawcę,
- rodziców,
- pedagoga/ psychologa.

Na poziomie klasy przez:

- wychowawcę, nauczycieli uczących, pedagoga/psychologa.

Na poziomie szkoły przez dyrekcję.

Monitoring zagrożeń przyjmuje postać:

- śródsemestralnych, semestralnych i bieżących analiz postępów zagrożeń uczniów i podejmowanie bieżących działań,
- rozmów wychowawcy, pedagoga, psychologa z uczniami i rodzicami,
- diagnozy środowiska ucznia,
- stosowania procedur w sytuacjach zagrożeń,
- kontroli indeksów,
- analizy dokumentów szkolnych,
- stosowania ankiet w miarę potrzeby.

Sposoby realizacji ustalonych problemów oznaczają podejmowanie przez nas działań minimalizujących czynniki ryzyka.

Plan działań:

UCZEŃ	RODZICE	NAUCZYCIELE
<ul style="list-style-type: none"> - pomoc ze strony nauczyciela uczącego, - pomoc koleżeńska, - zainteresowanie i pomoc wychowawcy, - pedagog/psychologa, - przestrzeganie WSO, - badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (PPP) 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość WSO, - zainteresowanie nauką i problemami dziecka, dobry kontakt z wychowawcą, - korzystanie z informacji zawartych w indeksie, - kontakty telefoniczne ze szkołą, - akceptowanie swojego dziecka i jego możliwości intelektualnych, - w razie potrzeby kontakt z pedagogiem/psychologiem Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP). 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola wyników w nauce w dzienniku, - <u>wczesna diagnoza i interwencja- wymiana informacji dotyczących ucznia z pedagogiem/psychologiem,</u> - przestrzeganie WSO, - prowadzenie ciekawych zajęć, - zapoznavanie się z opiniami/orzeczeniami PPP, - współpraca z rodzicami, PPP, Poradnią Rodzinną (PR), - budowanie klimatu zaufania.

Wskaźniki sukcesu:

- poprawa wyników w nauce,
- mała ilość uczniów drugorocznych.

Pytania ewaluacyjne:

- 1) Czy uczniowie i rodzice znają WSO?

- 2) Czy uczniowie korzystają z pomocy nauczyciela i pomocy koleżeńskiej?
- 3) Jakie jest zainteresowanie rodziców problemami szkolnymi dziecka?
- 4) Jakie są główne przyczyny niepowodzeń szkolnych?

Metody pomiaru:

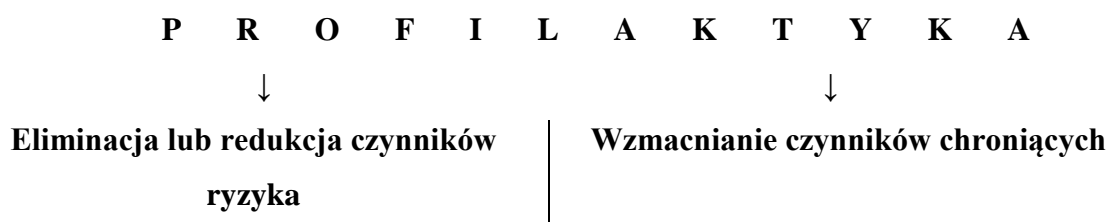
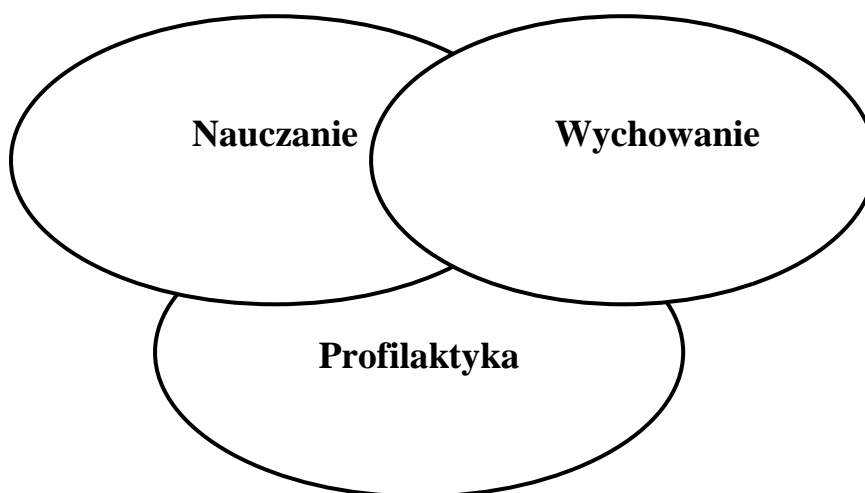
- 1) Analiza dokumentów (dokumentacja wychowawcy, pedagoga/psychologa).
- 2) Rozmowy z nauczycielami uczącymi, wychowawcą, psychologiem/pedagogiem, rodzicami.

Cele ogólne i szczegółowe Szkolnego Programu Profilaktyki

Cel ogólny- zapobieganie zachowaniom problemowym młodzieży.

Cele szczegółowe- dotyczące działań w zakresie poszczególnych problemów.

Program szkolnej profilaktyki to ogół działań chroniących młodzież przed zakłóceniami rozwoju. Realizowana w szkole profilaktyka pierwszorzędowa skierowana do grupy niskiego ryzyka polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Jej celem jest opóźnianie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji.

Czynniki ryzyka:

- cechy sytuacji warunki sprzyjające powstaniu zachowań ryzykownych

Najpoważniejsze zachowania ryzykowne:

- Palenie tytoniu,
- Używanie alkoholu,
- Używanie innych środków psychoaktywnych,
- Wczesna aktywność seksualna,
- Zachowania agresywne i przestępcze.

Czynniki chroniące:

- cechy sytuacji warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka

Najważniejsze czynniki chroniące:

- Silna więź emocjonalna z rodzicami,
- Zainteresowanie nauką szkolną,
- Regularne praktyki religijne,
- Poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych,
- Przynależność do pozytywnej grupy

Problem 1- Lekceważenie obowiązków szkolnych.

Cel- poprawa frekwencji.

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
<ul style="list-style-type: none">• Niepowodzenia szkolne wynikające z:<ul style="list-style-type: none">a) niskiego poziomu wiedzy uczniów,b) niskiego poziomu wiedzy rodziców,c) przyzwolenia rodziców,d) „nudnych lekcji”.• Nadmiar materiału.• Wpływ grupy rówieśniczej.• Nieumiejętność odmawiania- brak asertywności.• Zła organizacja planu zajęć.• Nadmiar obowiązków domowych.• Brak akceptacji ze strony grupy	<ul style="list-style-type: none">• Duże zainteresowanie rodziców postępami dziecka (ilość i jakość kontaktów ze szkołą).• Prawidłowo zorganizowany proces dydaktyczny.• Kształtowanie poczucia własnej wartości.• Prawidłowe systematyczne prowadzenie dokumentacji szkolnej- program poprawy frekwencji.• Szybki przepływ informacji szkoła- dom.

rówieśniczej.	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjazna atmosfera w szkole, zintegrowana klasa. • Jasny system oceniania zachowania.
---------------	---

Problem 2- Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Cel- zwiększanie poczucia bezpieczeństwa, poprawa w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
<ul style="list-style-type: none"> • Niska samoocena. • Słaby system nerwowy. • Brak wsparcia w rodzinie • Niepowodzenia szkolne. • Nadmiar obowiązków. • Zła organizacja zajęć. • Nadmiar nauki. • Zły klimat klasowy (rywalizacja). • Negatywna presja grupy. • Postawa nauczyciela. • Problemy rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobre relacje w rodzinie. • Dobra atmosfera w szkole, w klasie (otwartość, czytelne zasady, zaufanie). • Dobry kontakt w wychowawcą. • Zajęcia na godzinach wychowawczych dotyczące stresu. • indywidualna opieka psychologiczno –pedagogiczna ze strony pedagoga/psychologa, osób z zewnątrz.

Plan działań:

Uczeń	Rodzice	Nauczyciel
- pomoc specjalistyczna (pedagog/psycholog, PPP), - indywidualizacja oddziaływań – pomoc w rozwiązywaniu problemów, - realizacja programów profilaktycznych (pedagog, wychowawca, ksiądz), - integracja klasy (wychowawca, pedagog),	- stały kontakt z wychowawcą, - pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, - zainteresowanie sprawami dziecka, - udział rodziców w życiu szkoły, - pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla rodziców,	- udział w szkoleniach, - wsparcie dla pracy wychowawcy (pedagog, instytucje wspierające), - spójny system oddziaływań (uczeń, nauczyciel, wychowawca, rodzice, pedagog/psycholog), - literatura fachowa, - scenariusze zajęć.

Wskaźniki sukcesu:

- zwiększenie liczby osób, które czują się bezpiecznie (uczniowie wiedzą gdzie szukać pomocy, jak rozwiązywać problemy).

Pytania ewaluacyjne:

1. Czy uczeń wie do kogo i gdzie może zwrócić się o pomoc?
2. Jak uczniowie oceniają atmosferę panującą w szkole?
3. Czy wychowawca wie kto w jego klasie potrzebuje indywidualnej opieki psychologiczno-pedagogicznej i wsparcia (np. przypadki stresu, depresji)?
4. Jakie działania są podejmowane wobec wyżej wymienionych uczniów?

Narzędzia pomiaru:

1. Diagnoza wychowawcy klasy.
2. Obserwacja nauczycieli uczących.

Problem 3 – Niepowodzenia szkolne.

Cel- Zmniejszenie liczby niepowodzeń, poprawa wyników w nauce.

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
<ul style="list-style-type: none">• Niski poziom wiedzy uczniów.• Niska frekwencja.• Brak wsparcia w rodzinie.• Presja środowiska.• Niska samoocena.	<ul style="list-style-type: none">• Wsparcie ze strony nauczycieli uczących, rodziców, koleżanek i kolegów.• Umiejętność korzystania z dostępnych źródeł wiedzy.• Dobra współpraca wychowawca - rodzic.• Wyrobienie poczucia własnej wartości u ucznia (indywidualizacja oddziaływań).• Motywowanie do pracy.

Plan działań:

Działanie	Dla kogo	Kto realizuje
Systematyczna analiza nieobecności	Uczeń, rodzice	Wychowawca, nauczyciele, pedagog
Konsekwentne przestrzeganie statutu WSO, procedury informowania rodziców	Uczeń, rodzice	Wychowawca, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej	Uczeń	Nauczyciel przedmiotu, wychowawca
Organizowanie imprez klasowych	Zespół klasowy	Wychowawcy
Poprawa organizacji planu zajęć dydaktycznych	Uczeń, nauczyciele	Dyrektor
Atrakcyjne formy prowadzenia lekcji i spotkań wychowawczych	Uczeń	Nauczyciel przedmiotu

Wskaźniki sukcesu:

- poprawa frekwencji,
- zmniejszenie liczby nieobecności.

Pytania ewaluacyjne:

1. Czy w szkole są systematycznie analizowane przez wychowawców nieobecności uczniów?
2. Czy w szkole są przestrzegane zapisy statutu WSO dotyczące kar i nagród odnośnie frekwencji i zasad usprawiedliwiania nieobecności?
3. Czy rodzice są informowani o nieobecnościach zgodnie z procedurami?
4. Czy na lekcjach są stosowane metody pracy z uczniem osiagającym słabe wyniki w nauce?
5. Czy istnieje pomoc koleżeńska?
6. Jak często są stosowane metody aktywizujące?

Narzędzia pomiaru:

1. Analiza dokumentów:

- Dziennik lekcyjny- frekwencja
- Protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej- frekwencja śródroczna
- Protokoły ze spotkań z rodzicami- zapisy dot. usprawiedliwień
- Prowadzenie programu poprawy frekwencji –pedagog, co miesięczna analiza wyników

2. Rozmowy z rodzicami i młodzieżą.

Problem 4- Wczesna inicjacja seksualna i ryzyko zakażenia chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Cel- Zwiększanie świadomości zagrożeń związanych z rozpoczęciem współżycia, ciążą, chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
<ul style="list-style-type: none">• Brak wiedzy w zakresie planowania rodziny i bezpiecznego współżycia.• Presja otoczenia.• Przypadkowe kontakty seksualne osób znajdujących się w fazie upojenia alkoholowego lub będących pod wpływem innych środków zmieniających świadomość.• Brak wsparcia ze strony rodziny, niska świadomość rodziców.	<ul style="list-style-type: none">• Dostarczanie wiedzy dotyczącej antykoncepcji, świadomego planowania rodziny.• Asertywność.• Dostarczanie uczniom wiedzy o HIV/AIDS oraz chorobach przenoszonych drogą płciową.• Posiadanie bliskiego przyjaciela, oparcie w rodzinie.• Duża świadomość rodziców.

Plan działań:

Działanie	Dla kogo	Kto realizuje
<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczne • Spotkania z rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie kl. I-III • Rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawca, nauczyciel WDŻ, pedagog, ksiądz. • Wychowawca.

Problem 5 – Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych.

Cel- Zwiększanie świadomości w zakresie palenia papierosów, zażywania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, picia alkoholu.

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
<ul style="list-style-type: none"> • Brak świadomości zagrożeń. • Wpływ i presja grupy rówieśniczej. • Alienacja, wykołajenia, brak umiejętności radzenia sobie ze stresem, brak wsparcia i zainteresowania ze strony rodziny, szkoły. • Kontakt z osobami uzależnionymi, z marginesy społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokazywanie skutków uzależnień. • Zwiększanie świadomości zagrożeń. • Dbanie o poprawne relacje w rodzinie. • Wczesna diagnoza i interwencja. • Obserwacja uczniów.

Plan działań:

Działanie	Dla kogo	Kto realizuje
<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczne (pogadanka, filmy), spektakle, propaganda wizualna na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie kl. I-III 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawca, nauczyciel WDŻ, pedagog, specjaliści z zewnątrz,

uzależnień (plakaty), <ul style="list-style-type: none"> • Całkowity zakaz przebywania osób obcych na terenie szkoły, dyżury, monitoring. • Noszenie identyfikatorów 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby obce • Uczniowie kl. I-III 	<ul style="list-style-type: none"> • Wicedyrektorzy, nauczyciele dyżurujący i całe grono pedagogiczne, • Grono pedagogiczne
---	---	---

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki

Oceny efektywności Szkolnego Programu Profilaktyki dokonuje się na posiedzeniach Rady Pedagogicznej podsumowując pracę w I i II semestrze. Podstawę do formułowania ocen realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki stanowią między innymi takie narzędzia jak: sprawozdania z realizacji planów, obserwacje, zapisy w dokumentacji, analizy, badania ankietowe, opinie, wykazy, scenariusze, wnioski, programy.

Modyfikacja szkolnego Programu Profilaktyki

Po przeprowadzonym badaniu ankietowym w grudniu 2012r. wśród uczniów, nauczycieli i wychowawców, pedagog III Liceum Ogólnokształcącego wraz z zespołem wychowawczym zmodyfikował istniejący Szkolny Program Profilaktyki.